

ЗМІСТ

№8 ЖОВТЕНЬ 2021

ЗМІСТ

88

«ПРОГНОЗИ
ЗАВЖДИ
ПОМИЛЯЮТЬСЯ»

Розмова
гендиректора
«Метінвесту»
Юрія Риженкова
з ветераном
українського
корпоративного
бізнесу Олексієм
Тимофєєвим

У ФОКУСІ

22 | КОРОТКО, ПО СУТІ

Стартап **Headway** заробляє мільйони доларів на переказах книжок. Чи має він шанс стати єдинорогом?

18 | КОНСТРУКТОРИ СВІТЛА

Виробник екранів **ЕКА** ухилився від суперництва з Китаєм. Нова загроза все одно прийшла звідти

25 | ПОСЕРЕДНИК МІЖ ПОКОЛІННЯМИ

Євген Таляр з'єднує бренди з кумирами підлітків. Це бізнес, що стрімко розвивається і не потребує великих інвестицій

SMALL DATA

8 | ОБІЦЯНОГО ЧЕКАЮТЬ

Netflix першим випробував українську систему кеш-рибейтів. Обіцяних виплат стримінговий сервіс чекає майже 10 місяців

10 | ПРАЦЮЄ ЯК ГОДИННИК

Що відбувається з бізнесом загиблого банкіра Федора Шпи́га

ЛІДЕРИ

12 | КЛЮЧ ДО ПЕРЕМОГИ: АНГЛІЙСЬКА, ДОСКОНАЛО

Адріан Сли́воцький про глобальну мову

РЕЙТИНГ МІСТ

Найкращі
(і найгірші) міста
для ведення
бізнесу

130

РЕЗУЛЬТАТ, ОТРИМАНИЙ БЕЗ ЗАДОВОЛЕННЯ, – ЦЕ НЕ РЕЗУЛЬТАТ

Ігор Мазепа – один з головних претендентів на те, щоб поповнити список найбагатших українців

34

38

100 НАЙБІЛЬШИХ ПРИВАТНИХ КОМПАНІЙ

Фінансові результати 100 найбільших приватних компаній України в рік пандемії. Сумарно компанії наростили і виторг, і чистий прибуток

МІСЦЕ ПІД СОНЦЕМ

Як вписується криворізький металургійний комбінат в «озеленювану» сталеву імперію Лакшмі Міттала?

74

14 | ЛЮДИНА У ВИСОКІЙ ВЕЖІ

Режисер Кшиштоф Зануссі про головні мотиви у житті

96 | ЯК РОЗШИФРУЄТЬСЯ ESG

Глобальні корпорації присягають на вірність новим принципам бізнесу. Наскільки вони щирі й що це означає для українських компаній

ІСТОРІЇ

102 | ЯК ЦЕ РОБИЛОСЯ В ОДЕСІ

Минулого десятиліття Одеса несподівано стала центром продуктового IT-бізнесу. Місту буде важко закріпити цей успіх

116 | ЗАБУТА ІСТОРІЯ 11 ВЕРЕСНЯ

Разом із вежами-близнюками буквально за хвилини обрушився бізнес інвестиційного бутика **May Davis**. Під руїнами залишилося все, крім мужності його засновника й жаги відродити компанію

142 | «ЦЕ БУЛА МІСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ»

Бізнесмен **Роман Клічук** став мером Чернівців. Навіщо йому це потрібно і що у нього виходить

152 | ДУМКИ

ТРЕНУВАННЯ ДЛЯ МОЗКУ

Як виробити звичку до пізнання

РОЙТБУРД: ПРОДОВЖЕННЯ

Що залишив після себе один із найуспішніших українських художників?

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОСТОРУ

Як людство працюватиме після пандемії? Готової відповіді не має ніхто. Forbes опитав 80 українських компаній і банків, щоб дізнатися про їхні плани

ДОБІГТИ ДО МІЛЬЙОНА

За два роки **sportbank** залучив майже 300 000 клієнтів, але до лідера йому поки що як до Місяця. Чому це не бентежить його засновників?

УТОЧНЕННЯ. У №13 у матеріалі «Рейтинг зарплат» на стор. 51 неправильно вказано ім'я директора мережі аптек АНЦ. Його ім'я не Сергій, а Микола Щербина. На стор. 58 неправильно вказано посаду Анни Сологуб з Ajax Systems. Вона директорка з управління персоналом, а не глава з продукту.

Редакція приносить свої вибачення.

FORBES UKRAINE
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР І КЕРІВНИК ПРОЄКТУ
Володимир Федорин
ДИРЕКТОР
Олександр Блохин

РЕДАКЦІЯ
ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА
Денис Каціло
Володимир Ланда
Михайло Світтон
АРТ-ДИРЕКТОР
Андрій Шубін
РЕДАКТОР DIGITAL
Віктор Кішак
РЕДАКТОРИ
Денис Красніков
Тома Міроненко
Катерина Рещук
Катерина Шаповал
Сергій Шевчук
РЕПОРТЕРИ
Леся Виговська
Валерія Глінка
Ольга Гордієнко
Валентина Дудко
Світлана Заражевська
Катерина Іванова
Олена Козій
Поліна Малюжонко
Тайса Мельник
Ігор Орел
Любов Петрушко
Ната Штука
ФОТОГРАФ
Олександр Чекменів
БІЛЬД-РЕДАКТОР
Ярослав Дебелій
ДИЗАЙНЕРИ
Олександр Бердочник
Леонід Лукашенко
Олексій Панов
ЛІТЕРАТУРНІ РЕДАКТОРИ
Ірина Букреева
Ірина Жмайло
Єлизавета Храброва

АНАЛІТИК
Костянтин Гненний
ПЕРЕВІРКА ФАКТІВ
Максим Скубенко
Світлана Сліпченко, VoxCheck
МЕНЕДЖМЕНТ
КОМЕРЦІЙНИЙ ДИРЕКТОР
Вікторія Іртлач
ДИРЕКТОР З ДИСТРИБУЦІЇ
Олена Куксова
ДИРЕКТОР З МАРКЕТИНГУ
Альона Мельник
РЕКЛАМА
ЗАСТУПНИК КОМЕРЦІЙНОГО ДИРЕКТОРА
Анна Курбала
МЕНЕДЖЕРИ З РЕКЛАМИ
Леся Бедренко
Ольга Пятишасцька
adv@forbes.ua
ДИЗАЙНЕР З РЕКЛАМИ
Єлизавета Букреева
МЕНЕДЖЕР СПЕЦПРОЄКТІВ
BRANDVOICE
Наталія Рудаковська

FORBES GLOBAL MEDIA HOLDINGS INC.
Chairman and Editor-in-Chief Steve Forbes
President & CEO Michael Federle
Chief Content Officer Randall Lane
Design Director Alicia Hallets-Chan
Editorial Director, International Editions Katya Soldak
Executive Director, Forbes IP (HK) Limited
Global Brand Ventures Peter Hung
Vice President, Global Media Ventures Matthew Muszala
General Counsel Maria Rosa Cartolano
Founded in 1917 B.C. Forbes, Editor-in-Chief
(1917-54) Malcolm S. Forbes, Editor-in-Chief
(1954-90) James W. Michaels, Editor (1961-99)
William Baldwin, Editor (1999-2010)
Copyright © 2020 Forbes LLC. All rights reserved.
Title is protected through a trademark registered with the U.S. Patent & Trademark Office.

ЗАСНОВНИКИ І ВИДАВЕЦЬ ТОВ «УЯВИ!»
Адреса редакції: 01010, м. Київ, Дніпровський узвіз, 1, 3-й поверх, приміщення №29
Адреса видавця: 04070, м. Київ, вул. Спаська, 37

ВИХІДНІ ДАНІ
Типографія: ТОВ «Новий друк», 02660, м. Київ, вул. Магнітогорська, 1.
Наклад – 15 000. Свідчення про державну реєстрацію друкованого ЗМІ:
серія KB №24392-14232P, видане Міністерством юстиції України 14.05.2020

ФОТО НА ОКЛАДИНЦІ
Фотографи: Олександр Чекменів, Максим Артемчук

ЖУРНАЛ FORBES UKRAINE
Відповідальний за випуск: Володимир Федорин
Передплатити журнал можна на сайті <https://subscribe.forbes.ua/>
Передплатний індекс «Укрпошти» – 76395

ЖОВТЕНЬ 2021 №8[4]

ISSN 2708-3268

Forbes Ukraine видається ТОВ «УЯВИ!» згідно з ліцензійною угодою з Forbes LLC.
FORBES є торговою маркою, яка використовується згідно з ліцензією компанії Forbes LLC.

Редакція не несе відповідальності за достовірність інформації, що міститься в рекламних матеріалах. Повне або часткове використання опублікованих тут матеріалів заборонено (без відповідного письмового дозволу видавця). Думка редакції може не збігатися з думкою автора. Матеріали, що позначені як «Партнерський матеріал» і BrandVoice, публікуються на правах реклами.

Копірайт 2020 ліцензіат ТОВ «УЯВИ!». Копірайт 2020 FORBES (All rights reserved).
Видається 10 разів на рік. Рекомендована роздрібна ціна – 199 грн.

Головний редактор

Урок корейської

Ми живемо у цікаві часи.

Китайська компартія в режимі бульдозера асфальтує все, що підриває її монополію на владу, а дефолт Evergrande наштавхує на думку про те, що старий мотор зростання в Китаї ось-ось заглухне. США застрягли між загрозою високої інфляції і передвиборними обіцянками демократів.

Україна тим часом входить у другу половину політичного циклу, яка не передбачає осмислених реформ. Політики накинулися на розподіл економічного пирога, сподіваючись здобути якомога більше любові виборців. А пиріг цей, за загальносвітовими мірками, збільшуватиметься повільно. У 2021–2022 роках світова економіка, за прогнозом МВФ, зросте на 6% і 4,4% відповідно. Українська – на 4% і 3,4%.

Закликати до здорового глузду в такі моменти нерозумно. Адреналін короткострокових рішень затьмарює розум, і кому яке діло, що чергове п'ятиріччя так і не принесло розв'язання нашої ключової проблеми – нестримного відставання від світу.

Це означає, що нова влада зіткнеться з тим самим викликом. Як вивести країну на траєкторію швидкого росту? Не завадять справжні, а не вигадані історії успіху.

Сьогодні в це важко повірити, але на початку 1960-х Південна Корея була біднішою за Північну. Обсяг експорту не перевищував 1% ВВП, і без американської фінансової допомоги населення просто вимерло б від голоду. Все змінилось до середини 1960-х. Південна Корея почала зростати, і за пів століття росла майже безупинно (її ВВП на душу населення в 2021 році перевищить \$34 860).

До старту цього різкого ривка не мали стосунку ні «сильна рука», ні промислова політика, з якими у нас зазвичай асоціюють корейське економічне диво. Співробітник Пітерсонівського інституту міжнародної економіки Дуглас Ірвін у вересневому дослідженні вказує на зовсім іншу причину.

Президент Пак Чон Хі, який прийшов до влади після воєнного перевороту, розв'язував просте завдання – поставити економіку на ноги, щоб американська допомога стала одним із, а не визначальним джерелом зростання. Для цього потрібно було відмовитися від ручного управління курсом національної валюти, лібералізувати зовнішню торгівлю, прибрати бюрократичні перешкоди на шляху експортерів. Простіше кажучи – дати бізнесу і громадянам економічну свободу. І уряд Пак Чон Хі поступився заради цього своєю владою.

«Економічних чудес не існує, – коментує роботу Ірвіна економіст Скотт Самнер. – Існують країни, які не можуть реалізувати свій потенціал через погану політику уряду».

Володимир Федорин

